

# Spis treści

Wykaz użytych skrótów . . . . . 9

Wstęp . . . . . 11

## ROZDZIAŁ 1

**Młode osoby niepełnosprawne jako grupa wymagająca  
wsparcia w zatrudnieniu . . . . . 19**

1.1. Niepełnosprawność a młodość . . . . . 19

1.1.1. Niepełnosprawność a przejście w dorosłość . . . . . 19

1.1.2. Młode osoby niepełnosprawne a prawa człowieka . . . . . 22

1.2. Charakterystyka młodych osób niepełnosprawnych  
w świetle badań statystycznych . . . . . 29

1.2.1. Dane dotyczące młodych osób niepełnosprawnych  
z badań sondażowych GUS . . . . . 33

1.2.2. Młode osoby niepełnosprawne w Polsce i województwie  
podkarpackim w świetle danych z Narodowego Spisu  
Powszechnego 2011 . . . . . 40

1.3. Wartość pracy zawodowej w rehabilitacji młodych osób  
niepełnosprawnych . . . . . 52

1.4. Uwarunkowania aktywności zawodowej młodych osób  
niepełnosprawnych . . . . . 57

Podsumowanie . . . . . 69

## ROZDZIAŁ 2

**Wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych  
w systemie polskiej polityki społecznej . . . . . 71**

2.1. Znaczenie edukacji i poradnictwa zawodowego w procesie  
przygotowania zawodowego młodych osób niepełnosprawnych . . 71

2.1.1. Edukacja młodzieży niepełnosprawnej . . . . . 71

2.1.2. Poradnictwo zawodowe . . . . . 82

2.2. Charakterystyka polskiego systemu wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych . . . . .	87
2.2.1. Założenia i efektywność polskiego systemu udziałowego . . .	87
2.2.2. Podmioty realizujące zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej . . . . .	95
2.2.3. Formy zatrudnienia osób niepełnosprawnych . . . . .	100
2.2.4. Uprawnienia pracowników niepełnosprawnych i pracodawców ich zatrudniających . . . . .	115
2.3. Aktywizacja osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy . . . . .	122
2.3.1. Formy aktywizacji zawodowej . . . . .	122
2.3.2. Specjalne instrumenty adresowane do młodych osób niepełnosprawnych . . . . .	126
2.4. Mocne i słabe strony działań z zakresu aktywizacji zawodowej młodych osób niepełnosprawnych w Polsce – próba podsumowania . . . . .	132

### ROZDZIAŁ 3

<b>Młodzi niepełnosprawni o aktywności zawodowej i swoim statusie na rynku pracy . . . . .</b>	<b>137</b>
3.1. Metodologia badań empirycznych . . . . .	137
3.1.1. Przedmiot i cel badań . . . . .	137
3.1.2. Charakterystyka terenu badań . . . . .	139
3.1.3. Metody i narzędzia badawcze . . . . .	142
3.1.4. Uczestnicy badań ilościowych według cech demograficznych i społecznych . . . . .	144
3.2. Znaczenie pracy zawodowej dla młodych osób niepełnosprawnych . . . . .	161
3.3. Droga do zatrudnienia . . . . .	169
3.4. Czynniki warunkujące aktywność ekonomiczną młodych niepełnosprawnych w województwie podkarpackim . . . . .	181
3.5. Sytuacja pracujących młodych osób niepełnosprawnych . . . . .	193
3.6. Poziom znajomości i ocena wybranych aspektów systemu wspierania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych . . .	203
Podsumowanie . . . . .	219

## ROZDZIAŁ 4

<b>Czynniki kreujące sytuację młodych osób niepełnosprawnych na rynku pracy w opinii przedstawicieli instytucji i pracodawców</b> .....	221
4.1. Metodologia badań jakościowych .....	221
4.1.1. Metody i narzędzia badawcze .....	221
4.1.2. Charakterystyka respondentów objętych indywidualnym wywiadem pogłębionym .....	222
4.2. Uwarunkowania aktywności zawodowej młodych osób niepełnosprawnych na podkarpackim rynku pracy .....	223
4.2.1. Strukturalne uwarunkowania zatrudnienia młodych osób niepełnosprawnych na rynku pracy .....	224
4.2.2. Indywidualne i środowiskowe uwarunkowania aktywności zawodowej młodych osób niepełnosprawnych .....	240
4.3. Podmioty publiczne i organizacje pozarządowe w procesie aktywizacji zawodowej młodych osób niepełnosprawnych ....	261
4.4. Propozycje działań wspierających zatrudnienie młodych osób niepełnosprawnych postulowane przez badanych .....	288
Podsumowanie .....	290
 Zakończenie .....	 293
Bibliografia .....	301
Spis tabel .....	329
Spis wykresów .....	333